

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

9. september 2015*

Eelotsusetaotlus — Sotsiaalpoliitika — Direktiiv 2000/78/EÜ — Võrdne kohtlemine töö saamisel ja kutsealale pääsemisel — Artikkel 2, artikli 3 lõike 1 punkt c ja artikli 6 lõige 1 — Otsene vanuseline diskrimineerimine — Kohtunike põhipalk — Üleminekukord — Üleviimine ja edasine palgatõus — Erineva kohtlemise jätkumine — Põhjendused

Kohtuasjas C-20/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Verwaltungsgericht Berlini (Saksamaa) 12. detsembri 2012. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 15. jaanuaril 2013, menetluses

Daniel Unland

versus

Land Berlin,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (ettekandja) J. L. da Cruz Vilaça ja C. Lycourgos,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 15. aprilli 2015. aasta kohtuistungil esitatud,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- David Unland, esindaja: *Rechtsanwalt* M. Quaas,
- Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja J. Möller,
- Austria valitsus, esindaja: G. Hesse,
- Euroopa Komisjon, esindajad: T. Maxian Rusche, D. Martin ja M. Kellerbauer,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus ja selle täiendus puudutavad nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (EÜT L 303, lk 16; ELT eriväljaanne 05/04, lk 79), artikli 2, artikli 3 lõike 1 punkti c ja artikli 6 lõike 1 tõlgendamist.
- 2 Taotlused on esitatud D. Unlandi ja Land Berlini vahelises kohtuvaidluses ning puudutavad Land Berlini kohtunike palgajärku määramist ja palgajärgu edasist tõusu neile kohaldatavas uues töötasusüsteemis.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 2000/78 artikli 1 kohaselt on direktiivi „eesmärk [...] kehtestada üldine raamistik, et võidelda usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu töö saamisel ja kutsealale pääsemisel ning tagada liikmesriikides võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamine”.
- 4 Direktiivi artikkel 2 sätestab:

„1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab “võrdse kohtlemise põhimõte”, et ei esine otsesest ega kaudset diskrimineerimist ühelgi artiklis 1 nimetatud põhjusel.

2. Lõike 1 kohaldamisel:

- a) peetakse otseseks diskrimineerimiseks seda, kui ükskõik millisel artiklis 1 nimetatud põhjusel koheldakse ühte inimest halvemini, kui on koheldud, koheldakse või võidakse kohelda teist inimest samalaadses olukorras;

[...]”

- 5 Direktiivi „Reguleerimisala” artikli 3 lõike 1 punkt c täpsustab, et direktiivi kohaldatakse kõikide isikute suhtes nii avalikus kui ka erasektoris, sealhulgas avalik-õiguslike isikute suhtes, kui kõne all on „töö saamise ja töö tingimused, kaasa arvatud töölt vabastamine ja töötasu”.
- 6 Direktiivi artikli 6 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Olenemata artikli 2 lõikest 2 võivad liikmesriigid ette näha, et erinevat kohtlemist vanuse alusel ei peeta diskrimineerimiseks, kui sellel on siseriikliku õigusega objektiivselt ja mõistlikult põhjendatud, tööhõivepoliitikat, tööturgu ja kutseõpet hõlmav õigustatud eesmärk ning kui selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased ja vajalikud.

Selline erinev kohtlemine võib muu hulgas seisneda järgmisel:

- a) tööle ja kutseõppele pääsemise, töö saamise ja kutsealale pääsemise ning töölt vabastamise ja palga eritingimuste kehtestamine noortele, vanematele töötajatele ja hooldamiskohustusi täitvatele isikutele, et edendada nende kutsealast integreerimist või tagada nende kaitse;
- b) vanuse, töökogemuse või teenistusosalase vanemusega seotud tööle pääsemise või teatavate töösoodustuste miinimumtingimuste kehtestamine;

[...]"

- 7 Direktiivi 2000/78 artikli 16 punkti a kohaselt võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada kõikide võrdse kohtlemise põhimõttega vastuolus olevate õigusnormide kehtetuks tunnistamine.

Saksa õigus

Varasem föderaalneadus ametnike töötasu kohta

- 8 Föderaalneadus ametnike töötasu kohta (Bundesbesoldungsgesetz) 31. augustil 2006 kehtinud redaktsioonis (edaspidi „varasem föderaalneadus ametnike töötasu kohta”) oli föderaalametnikele ja -kohtunikele kohaldatav kuni 30. juunini 2011 ning Land Berliini ametnikele ja kohtunikele kuni 31. juulini 2011 Berliini käsitlevas üleminekuredaktsioonis (Bundesbesoldungsgesetz in der Überleitungsfassung für Berlin, edaspidi „BBesG Bln endine redaktsioon”).

- 9 Varasema föderaalneaduse ametnike töötasu kohta § 38 „Põhipalga arvutamine” sätestas:

„(1) Põhipalka arvestatakse vanusest sõltuvate järkudena, kui palgaeeskirjad ei näe ette kindlat palka. Vanusest sõltuva järgu korral ette nähtud põhipalgamäär kuulub maksmisele selle kuu esimesest kuupäevast, kui isikul täitub määrava tähtsusega eluaasta.

(2) Kui kohtunik või prokurör võetakse tööle pärast 35. eluaastat, võetakse põhipalka arvestamisel aluseks vanus selliselt, et poole võrra on vähendatud täiseluaastaid, mis on kohtunikul või prokuröril möödunud alates 35. eluaasta täitumisest kuni tööle võtmisel täitunud eluaastani [...].

(3) Kohtunikele ja prokuröridele, kes ei ole veel saanud 27-aastaseks, makstakse oma palgaastme lähtepalka nii kaua, kuni neil on täitunud vanusest sõltuvate palgajärgude puhul järgmisesse järku üleviimiseks ette nähtud eluaasta.

(4) Kui lõike 2 teises ja kolmandas lauses ei ole sätestatud teisiti, lükatakse vanuse arvestamise algus pärast 35-aastaseks saamist edasi poole võrra ajast, mil töötasu saamise õigust ei olnud [...].”

Uus seadus Land Berliini ametnike töötasu kohta

- 10 Vastavalt 29. juunil 2011 vastu võetud Land Berliini ametnike töötasude reformi seadusele (Gesetz zur Besoldungsneuregelung für das Land Berlin – Berliner Besoldungsneuregelungsgesetz) kehtivad Land Berliini kohtunikele, kes olid 1. augusti 2011. aasta seisuga alaliselt ametisse nimetatud (edaspidi „juba ametis olevad kohtunikud”), teistsugused õigusnormid kui ametnikele, kes on ametikohale asunud pärast seda kuupäeva (edaspidi „uued kohtunikud”).

– Uute kohtunike töötasule kohaldatavad liidumaa õigusnormid

- 11 Land Berliini ametnike töötasude reformi seaduse I artikli lõikega 1 muudeti BBesG Bln endist redaktsiooni. Uute kohtunike töötasu on järelikult reguleeritud viimati nimetatud seaduse uue redaktsiooniga (edaspidi „BBesG Bln uus redaktsioon”). Selle seaduse asjakohased sätted on sõnastatud järgmiselt:

„§ 38. Põhipalga arvestamine

(1) Kohtunike ja prokuröride põhipalka arvestatakse (töökogemuse) järkudena, kui palgaeeskirjad ei näe ette teisiti. Tõus kõrgemasse järku sõltub töökogemusest.

(2) Käesoleva seaduse kohaldamisalas esmakordsel ametisse nimetamisel, millega kaasneb õigus saada töötasu, määratakse põhipalgaks esimese järgu palk, kui puuduvad § 38a lõike 1 kohaselt arvesse minevad perioodid. Järk määratakse kindlaks kirjaliku haldusaktiga, mis hakkab kehtima selle kuu esimesest päevast, mil ametisse nimetamine hakkas kehtima.

(3) Põhipalk tõuseb esimeses järgus kolmeaastase töökogemuse järel, teises, kolmandas ja neljandas järgus vastavalt kaheaastase töökogemuse järel ning viiendas, kuuendas ja seitsmendas järgus vastavalt kolmeaastase töökogemuse järel. Perioodid, mil puudus õigus saada töötasu, aeglustavad tõusu vastava aja võrra, kui § 38a lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti.

[...]"

– Juba ametis olevate kohtunike töötasule kohaldatavad õigusnormid

12 Land Berliini ametnike töötasude reformi seaduse II artikli lõike 1 kohaselt on juba ametis olevate kohtunike uude süsteemi üleviimise kord ja sellistele kohtunikele kohaldatavad üleminekumeetmed kindlaks määratud 29. juuni 2011. aasta seadusega Land Berliini ametnike töötasu puudutava üleminekukorra kohta (Berliner Besoldungsüberleitungsgesetz, edaspidi „BerlBesÜG“).

13 BerlBesÜG § 2 „Põhipalga järkude ja üleminekujärkude määramine A-kategooria ametnike palgaastmetel” sätestab:

„(1) Ametnikud viiakse 1. augustil 2011 järgmistes lõigetes kindlaks määratud korra kohaselt üle [Land Berliini ametnike töötasude reformi seaduse] lisas 3 ette nähtud palgajärkudesse või üleminekujärkudesse vastavalt sellele, millisel ametikohal nad 31. juulil 2011 töötavad ja millisele põhipalgale neil oleks 1. augustil 2011 õigus vastavalt 8. juuli 2010. aasta seadusele, mis käsitleb Land Berliini ametnike töötasude ja vanaduspensionide kohandamist aastatel 2010 ja 2011 (GVBl. lk 362, 2011 lk 158). Esimene lause kehtib vastavalt isikutele palgata puhkuse ajal; nende isikute puhul tuleb põhipalga määramisel aluseks võtta ametikoht, mis oleks neil olnud 31. juulil 2011 puhkuse lõppemise ajal.

(2) Ametnik määratakse lõike 1 kohaselt palgajärku või üleminekujärku, mis vastab ülespoole ümardatud põhipalga summale eurodes. Kui määramine lõike 1 alusel ei ole võimalik, määratakse ametnik vahetult kõrgemasse palgajärku või üleminekujärku [...]"

14 BerlBesÜG § 5 „Põhipalga järkude ja üleminekujärkude määramine palgaastmetel R 1 ja R 2” sätestab:

„Palgaastmetel R 1 ja R 2 töötasu saajatele määratakse [Land Berliini ametnike töötasude reformi seaduse] lisas 4 toodud põhipalga järkud või üleminekujärkud vastavalt sellele, millisel ametikohal nad 31. juulil 2011 töötavad ja millisele põhipalgale neil oleks 1. augustil 2011 õigus vastavalt 8. juuli 2010. aasta seadusele, mis käsitleb Land Berliini ametnike töötasude ja vanaduspensionide kohandamist aastatel 2010 ja 2011. Paragrahvi 2 lõike 1 teine lause ja lõiked 2–4 kehtivad *mutatis mutandis*.”

15 BerlBesÜG § 6, mis käsitleb palgajärku edasist tõusu, sätestab:

„(1) Kui kohtunik viiakse üle [Land Berliini ametnike töötasude reformi seaduse] lisas 4 toodud palgajärku põhipalga alusel, mis vastab vähemalt palgaastmete R 1 ja R 2 kolmandale vanusejärgule (põhipalk, millele kohtunikul oleks õigus 1. augustil 2011 vastavalt seadusele, mis käsitleb Land Berliini ametnike töötasude ja vanaduspensionide kohandamist aastatel 2010 ja 2011), määratakse ta järgmisesse palgajärku – või kui ta viiakse üle lisas 4 ette nähtud üleminekujärku, siis sellele vastavasse palgajärku – kuupäeval, mil ta oleks saavutanud kõrgema vanusjärgu vastavalt [BBesG Bln endise redaktsiooni] § 38 lõikele 1. Nimetatud tõusuga algab vajalik töökogemuse aeg vastavalt [BBesG Bln uue redaktsiooni] § 38 lõike 1 teisele lausele.

(2) Erandina lõikest 1 alustatakse juhul, kui üleviimine toimub põhipalga alusel, mis vastab palgaastme R 1 esimesele ja teisele vanusejärgule (põhipalk, millele kohtunikul oleks õigus 1. augustil 2011 vastavalt seadusele, mis käsitleb Land Berlini ametnike töötasude ja vanaduspensionide kohandamist aastatel 2010 ja 2011), töökogemuse aja arvestamist, mis on määrava tähtsusega [BBesG Bln uue redaktsiooni] § 38 lõike 1 teise lause kohaldamisel, kuupäevast, mil kohtunik on määratud [Land Berlini ametnike töötasude reformi seaduse] lisa 4 ette nähtud esimesse järku.

(3) Erandina lõigetest 1 ja 2 lühendatakse neljanda järgu üleminekujärku määramisel või neljandale järgule järgnevate järkude üleminekujärku(desse) määramisel alates viiendast järgust töökogemuse aega iga kord aasta võrra.

(4) Erandina lõikest 1 pikendatakse juhul, kui kohtunik on määratud [Land Berlini ametnike töötasude reformi seaduse] lisa 4 ette nähtud esimesse järku lõikes 2 nimetatud juhtudel, ning juhul, kui kohtunik on määratud [selle seaduse] lisa 4 ette nähtud teise järku palgaastme R 1 neljandale vanusejärgule vastava põhipalga alusel, millele tal oleks õigus 1. augustil 2011 vastavalt seadusele, mis käsitleb Land Berlini ametnike töötasude ja vanaduspensionide kohandamist aastatel 2010 ja 2011, neljandas järgus töökogemuse omandamise aega aasta võrra.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 16 D. Unland (sündinud 19. veebruaril 1976) on Land Berlini teenistuses olev kohtunik. Ta nimetati kohtnikuks 29-aastaselt vastavalt varasemale föderaalseadusele ametnike töötasu kohta ning ta viidi BerlBesÜG sätete kohaselt 1. augustil 2011 üle uude töötasusüsteemi.
- 17 Kaebaja palus 17. detsembri 2009. aasta kirjas Land Berlinil maksta talle veel aegumata perioodi eest tagasiulatuvalt palka tema palgaastme kõrgeima järgu alusel. Zentrale Besoldungs- und Vergütungsstelle der Justiz (justiitsüsteemi töötasude maksmise keskbüroo) keeldus sellest 12. jaanuari 2010. aasta otsusega. Kaebaja poolt selle otsuse peale esitatud vaide jättis Kammergerichti (Berliini liidumaa kõrgeim kohus) esinaine 7. mai 2010. aasta otsusega rahuldamata.
- 18 Seejärel esitas kaebaja 5. juunil 2010 Verwaltungsgericht Berlinile (Saksamaa) kaebuse, milles väitis, et teda on vanuse alusel töötasu maksmist puudutava sätte tõttu vanuselisel diskrimineeritud. Muu hulgas leiab ta, et liidu õigusega on vastuolus mitte üksnes varasem föderaalne seadus ametnike töötasu kohta, vaid ka uude töötasusüsteemi üleviimise kord, ning palub seetõttu maksta talle töötasu tema palgaastme kõrgeima järgu alusel. Ta palub sellise töötasu maksmist tulevikus ning ka tagasiulatuvalt ajavahemiku eest hiljemalt alates aastast 2009.
- 19 Seoses sellega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas põhikohtuasjas vaidlusalused siseriiklikud sätted on liidu õigusega, eeskätt direktiiviga 2000/78 kooskõlas, kuivõrd nendest sätetest võib tuleneda vanuseline diskrimineerimine, mis on selle direktiiviga keelatud.
- 20 Neil asjaoludel otsustas Verwaltungsgericht Berlin menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
 - „1. Kas Euroopa Liidu esmast ja/või teisest õigust, käesoleval juhul eelkõige direktiivi 2000/78/EÜ tuleb põhjendamatult vanuselise diskrimineerimise üldise keelu osas tõlgendada nii, et see hõlmab ka siseriiklike õigusnorme, mis käsitlevad liidumaa kohtunikele palga maksmist?
 2. Kui esimesele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teisese õiguse tõlgendamisest nähtub, et siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt kohtuniku põhipalga suurus kohtuniku teenistussuhte alguses ja selle põhipalga hilisem tõus sõltub kohtuniku vanusest, kujutab endast otsest või kaudset diskrimineerimist vanuse alusel?

3. Kui ka teisele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas Euroopa Liidu nimetatud esmase ja/või teisele õiguse tõlgendusega on vastuolus sellise siseriikliku õigusnormi põhjendamine seadusandja eesmärgiga maksta töökogemuste ja/või sotsiaalse kompetentsi eest lisatasu?
4. Kui ka kolmandale küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teisele õiguse tõlgendamine lubab seni, kuni ei rakendata mittediskrimineerivaid tasustamist käsitlevaid õigusnorme, muid õiguslikke tagajärgi kui diskrimineerituile tagasiulatuvalt nende palgaastme kõrgeima järgu kohase palga maksmine?

Kas diskrimineerimiskeelu rikkumise õiguslikud tagajärjed tulenevad seejuures Euroopa Liidu esmasest ja/või teisest õigusest, käesolevas asjas eelkõige direktiivist 2000/78/EÜ, või tuleneb nõudeõigus Euroopa Liidu õiguse sätete puuduliku ülevõtmise tõttu üksnes liidu õiguses sätestatud riigivastutusest?

5. Kas Euroopa Liidu esmase ja/või teisele õiguse tõlgendusega on vastuolus siseriiklik meede, mille kohaselt sõltub õigus nõuda (tagantjärele) maksmist või kahju hüvitamist sellest, kas kohtunik on asjaomase nõude esitanud õigel ajal?
6. Kui küsimustele 1–3 vastatakse jaatavalt, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teisele õiguse tõlgendamisest nähtub, et selline üleminekuseadus, mille kohaselt olemasolevatele kohtunikele määratakse uues süsteemis palgajärk üksnes vastavalt senikehtinud (diskrimineerivale) tasustamiskorrale üleminekutähtpäeval makstava põhipalga alusel ning mille kohaselt edasine tõus palgajärkudes ei sõltu kohtuniku absoluutse töökogemuse pikkusest, vaid üksnes alates üleminekuseaduse jõustumisest omandatud töökogemusest, kujutab endast kuni vastava kõrgeima palgajärgu omandamiseni senikehtinud vanuselise diskrimineerimise jätkumist?
7. Kui ka kuuendale küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teisele õiguse tõlgendusega on vastuolus sellise piiramatult jätkuva ebavõrdse kohtlemise õigustamine seadusandliku eesmärgiga kaitsta üleminekuseadusega mitte (ainult) olemasolevate kohtunike üleminekutähtpäevaks omandatud õigusi, vaid (ka) ootust saada senikehtinud tasustamisõiguse alusel asjaomasel palgaastmel prognooside kohaselt makstavat sissetulekut, ning maksta uutele kohtunikele olemasolevate kohtunikega võrreldes kõrgemat palka?

Kas olemasolevate kohtunike jätkuvat diskrimineerimist saab põhjendada sellega, et teistsugune kord (palgajärkude individuaalne määramine vastavalt töökogemusele ka olemasolevate kohtunike puhul) on seotud suurte halduskuludega?

8. Kui seitsmendal küsimuses eitatakse põhjendatust, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teisele õiguse tõlgendamine lubab seni, kuni olemasolevatele kohtunikele ei rakendata mittediskrimineerivaid tasustamist käsitlevaid õigusnorme, muid õiguslikke tagajärgi kui olemasolevatele kohtunikele tagasiulatuvalt nende palgaastme kõrgeima järgu kohase palga maksmine?
9. Kui küsimustele 1–3 vastatakse jaatavalt ja kuuendale küsimusele eitavalt, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teisele õiguse tõlgendamisest nähtub, et otsust või kaudset vanuselist diskrimineerimist kujutab endast selline üleminekuseadus, mille kohaselt nende olemasolevate kohtunike palk, kes on üleminekuajaks jõudnud teatavasse vanusesse, tõuseb teatavast palgajärgust alates kiiremini kui sellistel olemasolevatel kohtunikel, kes on üleminekutähtpäeval nooremad?

10. Kui üheksandale küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teise õiguse tõlgendusega on vastuolus sellise ebavõrdse kohtlemise õigustamine seadusandliku eesmärgiga kaitsta üleminekuseadusega mitte (ainult) üleminekutähtpäevaks omandatud õigusi, vaid ainuüksi ootust saada senikehtinud tasustamisõiguse alusel asjaomasel palgaastmel prognooside kohaselt makstavat sissetulekut?
11. Kui kümnendas küsimuses eitatakse põhjendatust, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teise õiguse tõlgendamine lubab seni, kuni olemasolevatele kohtunikele ei rakendata mittediskrimineerivaid tasustamist käsitlevaid õigusnorme, muid õiguslikke tagajärgi kui kõigile olemasolevatele kohtunikele tagasiulatuvalt ja jätkuvalt samasuguse palgatõusu võimaldamist kui üheksandas küsimuses nimetatud eelisõigusega kohtunikel?”
21. Euroopa Kohtu kantselei edastas 25. juuni 2014. aasta kirjaga eelotsusetaotluse esitanud kohtule ära kirja kohtuotsusest Specht jt (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005), paludes tal teada anda, kas ta soovib seda kohtuotsust arvesse võttes jääda oma eelotsuse küsimuste juurde.
22. Eelotsusetaotluse esitanud kohus kinnitas 19. detsembri 2014. aasta kirjas, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. detsembril 2014, et ta jääb oma küsimuste juurde, ning sõnastas kolmanda küsimuse ümber järgmiselt:
- „Kui ka teisele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas Euroopa Liidu esmase ja/või teise õiguse tõlgendusega on vastuolus sellise siseriikliku õigusnormi põhjendamine?”
23. Seega on Euroopa Kohtul palutud vastata kõigile esialgu esitatud küsimustele, sealhulgas ümbersõnastatud kolmandale küsimusele.

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

24. Esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/78 tuleb tõlgendada nii, et kohtunike töötasutingimused kuuluvad direktiivi kohaldamisalasse.
25. See küsimus puudutab direktiivi 2000/78 esemelist ja isikulist kohaldamisala.
26. Direktiivi esemelise kohaldamisala kohta soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, milline seos on direktiivi artikli 3 lõike 1 punktil c, mille kohaselt kohaldatakse direktiivi Euroopa Liidule antud pädevuse piires kõikide isikute suhtes nii avalikus kui ka erasektoris, sealhulgas avalik-õiguslike isikute suhtes, kui kõne all on töö saamise ja töö tingimused, kaasa arvatud töölt vabastamine ja töötasu, ELTL artikli 153 lõikega 5, mis näeb liidu pädevusest sotsiaalpoliitika valdkonnas ette erandi, mille kohaselt ei või liit võtta meetmeid tasustamise alal.
27. Nagu Euroopa Kohus otsuses Specht jt (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punktid 34 ja 35) märkis, tuleb ELTL artikli 153 lõikes 5 kasutatud terminit „tasustamine” eristada väljendist „töötasu tingimused” direktiivi 2000/78 artikli 3 lõike 1 punkti c tähenduses, sest töötasu tingimused kuuluvad töötingimuste hulka ning nende eesmärk ei ole otseselt palgatasu kindlaksmääramine. Järelikult ei saa palgaastmele ja palgajärku määramist käsitlevaid siseriiklikke õigusnorme arvata välja direktiivi 2000/78 esemelisest kohaldamisalast.
28. Direktiivi isikulise kohaldamisala osas piisab märkimisest, et direktiivi artikli 3 lõike 1 punkt c sätestab sõnaselgelt, et direktiivi kohaldatakse kõikide isikute suhtes avalikus sektoris, sealhulgas avalik-õiguslike isikute suhtes. Vaidlust ei ole selle üle, et kohtunikuamet kuulub avalikku sektorisse.

- 29 Seetõttu peab esimesele küsimusele vastama, et direktiivi 2000/78 artikli 1 lõike 3 punkti c tuleb tõlgendada nii, et kohtunike töötasu tingimused kuuluvad selle direktiivi kohaldamisalasse.

Teine ja kolmas küsimus

- 30 Teise ja kolmanda küsimusega, mida tuleb koos analüüsida, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus siseriiklik õigusakt, mille kohaselt määratakse kohtuniku ametissenimetamisel tema põhipalga järk palgaastmel kindlaks tema vanuse alusel.
- 31 Lisaks varasema föderaalseaduse ametnike töötasu kohta § 38 lõikele 1, mille kohaselt arvestatakse põhipalka vanusest sõltuvate järkudena, nähtub selle paragrahvi lõikest 2, et kui kohtunik või prokurör võetakse tööle pärast 35. eluaastat, võetakse põhipalga arvestamisel aluseks vanus selliselt, et poole võrra on vähendatud täiseluaastaid, mis on kohtunikul või prokuröril möödunud alates 35. eluaasta täitumisest kuni tööle võtmisel täitunud eluaastani. Paragrahvi lõige 3 sätestab, et kohtunikele ja prokuröridele, kes ei ole veel saanud 27-aastaseks, makstakse oma palgaastme lähtepalka nii kaua, kuni neil on täitunud vanusest sõltuvate palgajärgude puhul järgmisesse järku üleviimiseks ette nähtud eluaasta.
- 32 Seega määrati kohtunike põhipalk nende ametissenimetamisel üksnes nende vanuserühma alusel.
- 33 Kohtuotsuses Specht jt (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005) on Euroopa Kohus juba hinnanud käesolevas asjas esitatud teise ja kolmanda küsimusega identseid küsimusi, mistõttu on selles kohtuotsuses antud Euroopa Kohtu vastus täielikult ülekantav eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustele põhikohtuasjas.
- 34 Nimelt hindas Euroopa Kohus selle kohtuotsuse punktides 39–51, kas varasem föderaalseadus ametnike töötasu kohta tõi kaasa diskrimineerimise direktiivi 2000/78 artikli 2 ja artikli 6 lõike 1 mõttes, ning jõudis järeldusele, et see oli nii, sest ametniku töölevõtmisel tema määramine põhipalga järku vanuse alusel läheb kaugemale, kui on vajalik ja asjakohane, et saavutada selle seadusega taotletav õiguspärane eesmärk.
- 35 Seejuures ei puutu asjasse tõik, et põhikohtuasjas kõnealuste sätete eesmärk oli väärtustada töökogemust ja/või sotsiaalset kompetentsi.
- 36 Neil asjaoludel on teisele ja kolmandale küsimusele vaja vastata nii, et direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus siseriiklik õigusakt, mille kohaselt määratakse kohtuniku ametissenimetamisel tema põhipalga järk palgaastmel kindlaks tema vanuse alusel.

Kuuenda ja seitsmes küsimus

- 37 Kuuenda ja seitsmenda küsimusega, mida tuleb koos analüüsida, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused nagu põhikohtuasjas vaidlusalused siseriiklikud õigusnormid, mis määravad kindlaks juba ametis olevate kohtunike uude töötasusüsteemi üleviimise korra ning sätestavad, et palgajärk, millesse nad nüüdsest määratakse, on kindlaks määratud üksnes põhipalga summa alusel, mida nad said varasema töötasusüsteemi alusel, kuigi see süsteem põhines diskrimineerimisel kohtuniku vanuse alusel. Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib eeskätt teada, kas erinevat kohtlemist, mille need õigusnormid kaasa toovad, saab õigustada eesmärgiga säilitada omandatud õigused.

- 38 BerlBesÜG §-st 5 nähtub, et juba ametis olevate kohtunike üleviimisel uue süsteemi järku või üleminekujärku võetakse arvesse vaid varasemat põhipalka. Juba ametis olevate kohtunike määramine uue süsteemi palgajärku toimub üksnes vanuserühma alusel, millesse nad vanas süsteemis jõudsid.
- 39 Tuleb tõdeda, et nimetatud paragrahvi toimele võib kohtunike erinev kohtlemine vanuse alusel uues süsteemis põlistuda.
- 40 BerlBesÜG §-ga 5 kehtestatud üleviimismeetmed, mille kohaselt põhineb üleviimine juba ametis olevate ametnike varasemal palgal, mis omakorda põhines vanusel, põlistab diskrimineeriva olukorra, milles kohtunikud saavad üksnes tingitult oma vanusest ametisse nimetamise ajal vähem palka kui teised, kuigi nad on samalaadses olukorras (vt selle kohta kohtuotsus Specht jt, C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punktid 56–58).
- 41 Seega tuleb kontrollida, kas erinev kohtlemine vanuse alusel võib olla direktiivi 2000/78 artikli 6 lõike 1 kohaselt õigustatud.
- 42 Esiteks, seoses eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud eesmärgiga säilitada omandatud õigused, olgu märgitud, et isikute grupi omandatud õiguste kaitse on ülekaalukas üldine huvi (kohtuotsus Specht jt, C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 43 Teiseks, Euroopa Kohus on juba tõdenud, et niisugune seadus nagu BerlBesÜG tundub olevat sobiv, et saavutada taotletud eesmärk tagada omandatud õiguste säilitamine (kohtuotsus Specht jt, C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punktid 65–68). Euroopa Kohus lisas, et ei tundu, nagu oleks siseriiklik seadusandja läinud taotletava eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale, kui ta võttis vastu BerlBesÜG-ga kehtestatud erandlikud üleminekumeetmed (kohtuotsus Specht jt, C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punktid 69–85).
- 44 Euroopa Kohtule edastatud toimumaterjalidest ei nähtu midagi, mis võiks seda tõdemust kummutada.
- 45 Euroopa Kohtule esitatud teabest nähtuvalt ei erine kohtunike palgajärku määramine valitud meetodi ega taotletud eesmärgi poolest Land Berliini ametnike palgajärku määramisest. BerlBesÜG kehtestas kohtunikele, prokuröridele ja ametnikele ühetaoliselt kohalduvad eeskirjad nende palgajärku määramisel.
- 46 BerlBesÜG vastuvõtmisega sõnastas siseriiklik seadusandja uuesti Land Berliini ametnike ja kohtunike töötasusüsteemi. Juba ametis olevate kohtunike omandatud õiguste säilitamiseks näeb see seadus neile ette ajutise erandi, mille kohaselt viidi need kohtunikud kohe üle palgajärku või üleminekujärku (vt selle kohta kohtuotsus Specht jt, C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punktid 72 ja 73).
- 47 Pealegi kuna varasema föderaalseaduse ametnike töötasu kohta § 38 kohaldus kõigi Land Berliini kohtunike ametissenimetamisel, mõjutasid sellest tulenevad diskrimineerivad aspektid potentsiaalselt kõiki selliseid kohtunikke (vt selle kohta kohtuotsus Specht jt, C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punkt 96). Sellest tuleb järeldada, et varasem föderaalne seadus ametnike töötasu kohta ei sisalda kehtivat võrdlussüsteemi ning erinevalt põhikohtuasja kaebaja väidetust puudub nii „noorte kohtunike” kategooria, kelle see seadus ja BerlBesÜG asetaksid halvemasse olukorda, kui ka „vanemate kohtunike” kategooria, keda need seadused soosiks.
- 48 Lisaks tuleb sellist palgajärku määramise korda pidada kooskõlas olevaks kohustusega, mis tuleneb direktiivi 2000/78 artikli 16 punktist a, mille kohaselt peab liikmesriik võtma vajalikud meetmed, et tagada kõikide võrdse kohtlemise põhimõttega vastuolus olevate õigus- ja haldusnormide kehtetuks tunnistamine.

49 Seetõttu peab kuuendale ja seitsmendale küsimusele vastama, et direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus niisugused nagu põhikohtuasjas vaidlusalused siseriiklikud õigusnormid – mis määravad kindlaks juba ametis olevate kohtunike uude töötasusüsteemi üleviimise korra ning sätestavad, et palgajärk, millesse nad nüüdsest määratakse, on kindlaks määratud üksnes põhipalga summa alusel, mida nad said varasema töötasusüsteemi alusel, kuigi see süsteem põhines diskrimineerimisel kohtuniku vanuse alusel –, tingimusel et erinevat kohtlemist, mille need õigusnormid kaasa toovad, saab õigustada eesmärgiga säilitada omandatud õigused.

Üheksas ja kümnes küsimus

50 Üheksanda ja kümnenda küsimusega, mida tuleb koos analüüsida, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused nagu põhikohtuasjas vaidlusalused siseriiklikud õigusnormid, mis määravad kindlaks juba ametis olevate kohtunike palgatõusu uues töötasusüsteemis ning sätestavad, et nende kohtunike palk, kes on uude süsteemi ülemineku tähtpäevaks jõudnud teatavasse vanusesse, tõuseb teatavast palgajärgust alates kiiremini kui sellistel kohtunikel, kes on üleminekutähtpäeval nooremad. Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib eelkõige teada, kas erinevat kohtlemist, mille need õigusnormid kaasa toovad, saab õigustada.

51 Tuleb tõdeda, et BerlBesÜG §-ga 6 on Saksa seadusandja kehtestanud erineva kohtlemise sõltuvalt vanuserühmast, millesse on uuele süsteemile ülemineku tähtpäevaks jõutud, ja seda nii seoses kõrgemale palgaastmele üleviimise kuupäevaga kui ka seoses edasise töökogemuse arvutamisega.

52 Uues süsteemis esmakordse kõrgemale palgaastmele üleviimise kohta nähtub eelotsusetaotluse esitanud kohtu selgitustest, et BerlBesÜG § 6 lõigete 1 ja 2 kohaselt hakkab kohtunike puhul, kes vanas töötasusüsteemis olid uude süsteemi ülemineku kuupäeval määratud vanusest sõltuvasse esimesse või teise järku, st sel ajal alla 31-aastaste kohtunike puhul, töökogemuse omandamise aeg uude süsteemi ülemineku kuupäevast uuesti kulgema. Seevastu kohtunikud, kes viidi üle vähemalt kolmanda vanusejärgu põhipalga alusel ja olid järelikult juba saanud 31-aastaseks, tõusevad järgmisse järku ajal, mil vanade töötasu maksmise sätete kohaselt oleks toimunud tõus järgmisse vanusejärku.

53 Uues süsteemis palgajärgu edasise tõusu kohta näevad BerlBesÜG § 6 lõiked 3 ja 4 ette, et alates viiendast järgust lüheneb edasiseks tõusuks vajalik töökogemuse aeg, tingimusel et juba ametis olevad kohtunikud oleksid esialgu viidud üle vähemalt neljandasse uue töötasusüsteemi üleminekujärku.

54 Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtu selgitustest nähtuvalt saavad sellest palgajärgu tõusu intervalli lühendamisest kasu ainult kohtunikud, kes olid uuele süsteemile ülemineku kuupäeval vähemalt 39-aastased, samas kui kohtunikud, kes palgajärgu määramise kuupäeval nii vanad veel ei olnud, on selle sätte kohaldamisalast välja arvatud ja peavad liiatigi ootama kõrgemasse palgajärku jõudmist veel ühe aasta, siis tuleb tõdeda, et põhikohtuasjas vaidlusalune regulatsioon toob kaasa erineva kohtlemise otseselt vanuse alusel direktiivi 2000/78 artikli 2 lõike 2 punkti a tähenduses.

55 Seega tuleb kontrollida, kas selline erinev kohtlemine võib olla õigustatud direktiivi 2000/78 artikli 6 lõike 1 alusel.

56 Selle kohta nähtub Saksamaa valitsuse esitatud seisukohtadest, et BerlBesÜG § 6 eesmärk oli viia kohtunike palgatõus vastavusse selliste ametnike omaga, kelle palgareform oli toimunud juba 1997. aastal, ning muuta seeläbi kohtnikuamet varasemast atraktiivsemaks, tagades eelkõige kiirema palgatõusu karjääri alguses. Seejuures tuli esiteks tagada, et ükski juba ametis olev kohtunik ei kaotaks kohe ega kogu karjääri jooksul palgas, ning teiseks, et kõik kohtunikud oleksid 49-aastaselt jõudnud kõrgeimasse palgajärku.

- 57 Olgu meenutatud, et kehtiva liidu õiguse kohaselt on liikmesriikidel ning vastavalt asjaoludele ka riigi tasandil tööturu osapooltel laiaulatuslik kaalutusõigus mitte ainult selles osas, millist eesmärki tööhõive- ja sotsiaalpoliitika vallas nad peaksid järgima, vaid ka selle eesmärgi saavutamise vahendite valikul (vt eelkõige kohtuotsus *Palacios de la Villa*, C-411/05, EU:C:2007:604, punkt 68).
- 58 Sellised eesmärgid nagu need, mida taotletakse põhikohtuasjas vaidlusaluste õigusnormidega, on põhimõtteliselt direktiivi 2000/78 artikli 6 lõike 1 esimese lõigu kohane „siseriikliku õigusega objektiivselt ja mõistlikult” põhjendatud õigustus erinevale kohtlemisele vanuse alusel.
- 59 Järgmisena tuleb selle sätte sõnastusest lähtuvalt kontrollida, kas nende eesmärkide saavutamise vahendid on „asjakohased ja vajalikud”.
- 60 Saksamaa valitsus selgitas oma seisukohtades ja kohtuistungil esitatud täpsustustes põhjalikult BerlBesÜG § 6 vastuvõtmise põhjusi.
- 61 Muu hulgas väitis Saksamaa valitsus, et kogu ajavahemik, millele on jaotunud palgajärkude tõus, on kohtunike ja prokuröride puhul lühem kui ametnike puhul, sest arvesse on võetud üldreeglina pikemat õppimisaega ja hilisemat ametisse asumist. Uus edutamissüsteem näeb ette vähem palgajärke, s.o kaheksa „töökogemuse järku”, et kohtunik jõuaks kõrgematesse palgajärkudesse kiiremini. Arvestades aga seda, et eelarvelistel põhjustel ei saa kohtunike sissetulek lõputult suureneda, aeglustub palgatõus vahepealsetel aastatel uuesti. Nii on kohtunikul alates viiendast palgajärgust vaja kõrgemasse järku tõusmiseks veel ühte aastat.
- 62 Saksamaa valitsuse sõnul tuleb 31- kuni 39-aastaseid kohtunikke soosivat muudatust käsitada väärtustavana asjaolu, et esimestel töötamisaastatel suureneb töökogemus eriti märgatavalt, kuid samuti kui vahendit võtmaks arvesse kohtunike vajadusi sel eluetapil, kui neil tuleb teha suuri väljaminekuid. Lisaks aeglustub juba ametis olevate kohtunike palgatõus uue edutamiskorra kohaselt kõrgemasse vanusesse jõudes, st alates seitsmendast palgajärgust. Selle kompenseerimiseks on vastavate palgajärkude kestust nende puhul aasta võrra lühendatud. Vastates Euroopa Kohtu küsimusele kohtuistungil täpsustas Saksamaa valitsus, et selle süsteemi keerukuse on tinginud seadusandja soov, et uude töötasusüsteemi üleviimise tagajärjel ei oleks ükski kohtunikekategooria eelistatud ega satuks oluliselt halvemasse olukorda.
- 63 Tuleb tõdeda, et Euroopa Kohtule esitatud toimiku hindamisel ei ilmnenu midagi, mis laseks kahelda Saksamaa valitsuse selgitustes. Euroopa Kohtule ei ole ka esitatud tõendeid, et vaidlustada uue edutamissüsteemi asjakohasust ja vajalikkust.
- 64 Argumendiga, et BerlBesÜG § 6 halvendab „noorte kohtunike” olukorda, kes olid nagunii asetatud halvemasse olukorda varasema föderaalseadusega ametnike töötasu kohta, ei saa nõustuda, sest vastavalt käesoleva otsuse punktis 47 tõdetule ei ole sellist kategooriat olemas.
- 65 Võttes arvesse neid kaalutlusi ning liikmesriikidele antud laiaulatuslikku kaalutlusruumi mitte üksnes selles osas, millist kindlat eesmärki peaksid nad sotsiaal- ja tööhõivepoliitika vallas järgima, vaid ka selle eesmärgi saavutamist võimaldada võivate vahendite valikul, tuleb asuda seisukohale, et siseriikliku seadusandja taotletud eesmärki silmas pidades ei olnud BerlBesÜG § 6 vastuvõtmine ebamõistlik.
- 66 Kõike eeltoodut arvestades peab üheksandale ja kümnendale küsimusele vastama, et direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus niisugused nagu põhikohtuasjas vaidlusalused siseriiklikud õigusnormid, mis määravad kindlaks juba ametis olevate kohtunike palgatõusu uues töötasusüsteemis ning sätestavad, et nende kohtunike palk, kes on uude süsteemi ülemineku tähtpäevaks jõudnud teatavasse vanusesse, tõuseb teatavast palgajärgust alates kiiremini kui sellistel kohtunikel, kes on üleminekutähtpäeval nooremad, tingimusel et erinev kohtlemine, mille need õigusnormid kaasa toovad, on õigustatud direktiivi 2000/78 artikli 6 lõike 1 alusel.

Neljas küsimus

- 67 Neljanda küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtul sisuliselt selgitada, milliseid õiguslikke tagajärgi tuleb kohaldada, kui varasema föderaalsetusega ametnike töötasu kohta on rikutud vanuselise diskrimineerimise keelu põhimõtet. Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib teada, kas need tagajärjed tulenevad direktiivist 2000/78 või kohtuotsusega Francovich jt (C-6/90 ja C-9/90, EU:C:1991:428) alanud kohtupraktikast ning kas viimati nimetatud juhul on Saksamaa Liitvabariigi vastutuse tingimused täidetud.
- 68 Euroopa Kohus on seda küsimust juba selgitanud kohtuotsuses Specht jt (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005) ning seal antud vastus on käesolevale kohtuasjale täielikult ülekantav.
- 69 Neil asjaoludel tuleb samasugustel põhjustel, nagu on selgitatud kohtuotsuse Specht jt (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005) punktides 88–107, vastata neljandale küsimusele järgmiselt:
- Niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas ei tulene liidu õigusest kohustust maksta diskrimineeritud kohtunikele tagantjärele summat, mis vastaks erinevusele tegelikult saadud töötasu ja nende palgaastme kõrgeimale palgajärgule vastava töötasu vahel.
 - Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas on täidetud kõik Euroopa Liidu Kohtu praktikas kehtestatud tingimused, et tekiks Saksamaa Liitvabariigi vastutus liidu õiguse alusel.

Viies küsimus

- 70 Viienda küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugune nagu põhikohtuasjas vaidlusalune siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt tuleb kohtunikul esitada sellise rahalise hüvitise nõue, mis ei tulene otse seadusest, suhteliselt lühikese aja jooksul, nimelt enne jooksva eelarveaasta lõppu.
- 71 Euroopa Kohus on seda küsimust juba selgitanud kohtuotsuses Specht jt (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005) ning seal antud vastus on käesolevale kohtuasjale täielikult ülekantav.
- 72 Neil asjaoludel peab samasugustel põhjustel, nagu on selgitatud kohtuotsuse Specht jt (C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005) punktides 111–114, viiendale küsimusele vastama, et liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus niisugune nagu põhikohtuasjas vaidlusalune siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt tuleb kohtunikul esitada sellise rahalise hüvitise nõue, mis ei tulene otse seadusest, suhteliselt lühikese aja jooksul, nimelt enne jooksva eelarveaasta lõppu, tingimusel et see õigusnorm ei riku võrdväarsuse põhimõtet ega tõhususe põhimõtet. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas põhikohtuasjas on need tingimused täidetud.

Kaheksas ja üheteistkümnes küsimus

- 73 Arvestades kuuendale, seitsmendale, üheksandale ja kümnendale küsimusele antud vastust, ei ole kaheksandale ja üheteistkümnendale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

⁷⁴ Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel, artikli 1 lõike 3 punkti c tuleb tõlgendada nii, et kohtunike töötasu tingimused kuuluvad selle direktiivi kohaldamisalasse.
2. Direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus siseriiklik õigusakt, mille kohaselt määratakse kohtuniku ametissenimetamisel tema põhipalga järk palgaastmel kindlaks tema vanuse alusel.
3. Direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus niisugused nagu põhikohtuasjas vaidlusalused siseriiklikud õigusnormid – mis määravad kindlaks enne nende õigusnormide jõustumist juba ametisse nimetatud kohtunike uude töötasusüsteemi üleviimise korra ning sätestavad, et palgajärk, millesse nad nüüdsest määratakse, on kindlaks määratud üksnes põhipalga summa alusel, mida nad said varasema töötasusüsteemi alusel, kuigi see süsteem põhines diskrimineerimisel kohtuniku vanuse alusel –, tingimisel et erinevat kohtlemist, mille need õigusnormid kaasa toovad, saab õigustada eesmärgiga säilitada omandatud õigused.
4. Direktiivi 2000/78 artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus niisugused nagu põhikohtuasjas vaidlusalused siseriiklikud õigusnormid, mis määravad kindlaks enne nende õigusnormide jõustumist juba ametisse nimetatud kohtunike palgatõusu uues töötasusüsteemis ning sätestavad, et nende kohtunike palk, kes on uude süsteemi ülemineku tähtpäevaks jõudnud teatavasse vanusesse, tõuseb teatavast palgajärgust alates kiiremini kui sellistel kohtunikel, kes on üleminekutähtpäeval nooremad, tingimisel et erinev kohtlemine, mille need õigusnormid kaasa toovad, on õigustatud direktiivi 2000/78 artikli 6 lõike 1 alusel.
5. Niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas ei tulene liidu õigusest kohustust maksta diskrimineeritud kohtunikele tagantjärele summat, mis vastaks erinevusele tegelikult saadud töötasu ja nende palgaastme kõrgeimale palgajärgule vastava töötasu vahel.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas on täidetud kõik Euroopa Liidu Kohtu praktikas kehtestatud tingimused, et tekiks Saksamaa Liitvabariigi vastutus liidu õiguse alusel.
6. Liidu õigusega ei ole vastuolus niisugune nagu põhikohtuasjas vaidlusalune siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt tuleb kohtunikul esitada sellise rahalise hüvitise nõue, mis ei tulene otse seadusest, suhteliselt lühikese aja jooksul, nimelt enne jooksva eelarveaasta lõppu, tingimisel et see õigusnorm ei riku võrdväarsuse põhimõtet ega tõhususe põhimõtet. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas põhikohtuasjas on need tingimused täidetud.

Allkirjad